

«Απορυθμιστική μεταρρύθμιση»

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΟΚΟΥ, καθηγητή του ΕΜΠ

Στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου, αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 1.268/82 για την αποστολή των ΑΕΙ και συγκεκριμένα τα εδάφια ii: «...να συντείνουν στη διαμόρφωση υπευθύνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία» και iii: «...να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου» με το εδάφιο γ: «να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών, μορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών της κοινωνίας με προσήλωση στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής».

1 Ξεπερνώντας τη γραμματολογική επάρκεια του νομοθέτη για τις «κοινωνικές ανάγκες της κοινωνίας», θα ήθελα να σταθώ στην προσήλωση στις αρχές του νεοφιλελεύθερου αγοραίου ευρωπαϊκού εκσυγχρονιστικού ιδεολογήματος της «βιώσιμης ανάπτυξης», «ως της ανάπτυξης η οποία ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύει την ικανότητα των επόμενων γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες», αγνοώντας τον σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισαβόνας και το Μάαστριχτ πυρήνα του περιεχομένου της, που αποτελούν «η ανταγωνιστικότητα, η επιχειρηματικότητα, η καινοτομία και οι ευέλικτες μορφές εργασίας».

Αντίθετα, ο ν. 1.268/82, με το ήθος, τις αξίες και τις διαδικασίες προετοιμασίας του από τα χρόνια της δικτατορίας μέχρι το 1982, έδινε υπόσταση στην ελευθερία της διδασκαλίας και της έρευνας, με στόχο την κατάρτιση καλών επιστημόνων, ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων και πολιτών με κριτική σκέψη.

2 Η «μεταρρυθμιστική» απορύθμιση της Ν.Δ., υποστηριζόμενη στην πράξη απ' τη συγκεκριμένη, συναινετική, «ευρωπαϊκότητα» της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ, καθορίζει την κυρίαρχη ιδεολογία της αγοράς ως κυρίαρχη ιδεολογία του τελευταίου οχυρού του δημόσιου χώρου: του ελληνικού πανεπιστημίου.

-Γιατί, βέβαια, δεν είναι «βιώσιμη» η ανάπτυξη στον σύγχρονο κόσμο, στον οποίο το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού καρπούται το 86% του πλούτου.

-Γιατί, βέβαια, δεν είναι το σημαντικότερο πρόβλημα σε πλανητικό επίπεδο «το ψηφιακό χάσμα» ανάμεσα στον όλο και πλουσιότερο και καταναλωτικότερο βορρά και στις τέως αποικίες του στην Αφρική με προσδόκιμο ζωής των κατοίκων του τα 32 χρόνια.

-Γιατί, βέβαια, τα «ανταγωνιστικά πανεπιστήμια» και τα «ανταγωνιστικά πτυχία» παραπέμπουν σε έννοιες και περιεχόμενα α-νόητα για μια παιδεία ως μόρφωση και πολιτισμό, στο πλαίσιο μας «βιώσιμης» ανάπτυξης στην οποία «ο θάνατος» μιας ή πολλών μη βιώσιμων επιχειρήσεων (όμως), σηματοδοτεί και χαρίζει «τη ζωή» στις γι' αυτό βιώσιμες, στον ασύδοτο ανταγωνισμό τους.

-Γιατί, βέβαια, οι Ευρωπαίοι γνωρίζουν (αλλά τα ελληνικά κόμματα εξουσίας αγνοούν ή περί άλλα τυρβάζουν) ότι οι συμβατοί με τη «βιώσιμη» ανταγωνιστική «ανάπτυξη» στόχοι της στρατηγικής της Λισαβόνας για την κοινωνία της γνώσης (όπως κατ' ευφημισμόν ονόμασαν την κοινωνία της πληροφορίας, δηλαδή την αγορά της πληροφορικής) δεν επιτεύχθηκαν και δεν επιτυγχάνονται, όπως η ίδια η Ε.Ε. παραδέχεται στη διαδικασία επανεξέτασης των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της στρατηγικής το 2005 και το 2006.

3 Στους, όσο κι εγώ, στενοχωρημένους συναδέλφους μου για τα κλειστά πανεπιστήμια, θα ήθελα να προτείνω να ξετάσουν μήπως τις καταλήψεις αυτή τη φορά τις προκάλεσαν η «βεβαιότητα» και η αλαζονεία της συναινετικής, απ' τα κόμματα εξουσίας, αναθεώρησης του άρθρου 16 του συντάγματος και ο νέος απορυθμιστικός νόμος για τα ΑΕΙ. Ο οποίος, βεβαίως, ποτέ στη συνείδηση του κάθε χειραφετημένου πολίτη δεν θα αντικαταστήσει τον από τα κάτω, με ουσιαστικές, διεπιστημονικές, συμμετοχικές διαδικασίες νόμο 1.268 του '82.